

BARN LÄR SIG BORSTA TÄNDER

De rumänska barnhemsbarnen längtar efter att gå till tandläkaren

Helsingborg-Kärnan RK har i många år stöttat barnhem som drivs av stiftelsen Czibész i Rumänien dels genom egna insamlingar dels genom stöd av U-fonden och TRF. Kontakten med stiftelsen har gått genom klubbmedlemmen Emese Blénessy och hennes man Zoltan, som kommer från den del av Rumänien där stiftelsen bedriver sin verksamhet.

Helsingborg-Kärnan har en tysk vänklubb, Wedel RC, som vartannat år besöker Helsingborg och vartannat år besöker de Wedel. Under ett möte för två år sedan uppkom en tanke att försöka skapa ett gemensamt Global Grant projekt på barnhemmen i ett samtal mellan de båda dåvarande presidenterna, Birgitta Arnving-Friberg och Günter Gerland,

När stiftelsen i Rumänien fyllde 25 år representerades Helsingborg-Kärnans RK av Jan Leisdal och Göran Pålsson, som undersökte vilka behov som var mest aktuella. Barnen på barnhemmen liksom på många håll i Rumänien har mycket karies och flera har tandvärk och får tidigt dra ut tänder. Valet var därför lätt. Det fick bli ett tandvårdsprojekt.

Närmaste rotaryklubb i Rumänien var då Odorheiu Secuiesc, en timmes bilväg från barnhemmen, som klubben tidigare samarbetat med i ett annat stort TRF-projekt. Det var därför naturligt att involvera den klubben. Sedan dess har en ny klubb startat i staden Ciercurea Ciuk nära barnhemmen, vilket ger möjlighet till samarbete. En av alla fördelar med Rotary är ju dessa möjligheter till utbyte mellan klubbar över nationsgränserna under mottot Service above self.

På midsommarafton i år godkändes ansökan och de medel som donerats är totalt 39 200 US dollar. I september startade den egentliga delen av projektet. Odontologiskt ansvarig blev Helsingborg-Kärnans egen tandläkare

Barnhemsbarnen i Czibész i Rumänien lär sig borsta sina tänder på rätt sätt. Ett tandvårdsprojekt som hålls av Helsingborg-Kärnan RK i samarbete med vänklubben Wedel i Tyskland.

tillika käkkirurg Annika Skoglund.

Alla barnhemmen besöktes och personalen instruerades i tandborstteknik enligt 2+2+2+2-metoden, vilket innebär tandborstning i 2 minuter med 2 cm fluortandkräm (gäller ej de minsta som får tandkräm motsvarande storleken på lillfingernageln). Tandborstning görs två ggr per dag varefter man inte får äta eller dricka på två timmar. Faran med socker i mat och dryck underströks förstås också. De små barnen drabbas alltför ofta tidigt av hål i sina mjölk-tänder på grund av olämpliga mat- och dryckesvanor. Utdragning av mjölk-tänder är vanligt och kan bli en traumatisk upplevelse för barnen.

Personalen på barnhemmen räcker inte till för att borsta tänderna på de mindre barnen. De äldre barnen hjälpte de yngre. På en tandborstmodell tränades rätt teknik in. Ett urval av barnen undersöktes också för att få en överblick över problemets storlek.

Totalt innefattar projektet drygt 100 barn i åldern 2-16 år. Barnen är om-

händertagna på barnhemmen och har inte föräldrar som kan bekosta deras tandvård. Medlen i stiftelsen räcker bara till för akuttandvård, så projektet innefattar också behandling av barnen. Fyra lokala kliniker har kontrakterats för att utföra vården. Några av tandläkarna kommer att genomgå vocational training i Tyskland och Sverige inom prioriterade områden.

Som en extra bonus överlämnades under sju cyklar till några av de äldre barnen som bor lite ocentralt så att de lättare ska kunna ta sig till skolan och olika fritidssysselsättningar.

Tandvårdsprojektet genomförs under tre år och utvärderas efter varje år. Förhoppningen är att tandstatus kommer att förbättras och att behandlingsbehovet därför kommer att minska. Men framför allt ska barnen på barnhemmen inte behöva gå med tandvärk och få tänder utdragna tidigt i livet.

Projektgruppen: Annika Skoglund, Emese Blénessy, Jan Leisdal, Göran Pålsson